

Slovenski hmeljar

Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

Izhaja štirinajstredno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 176

Leto VII

Celje, dne 11. decembra 1936

Štev. 25

O našem znamkovanju.

Letos se je končno glede znamkovanja hmelja le nekaj ukrenilo pri nas. Imenovana je bila Banovinska hmeljska komisija, katere naloga je tudi vršiti znamkovanje našega hmelja v smislu tozadevnega pravilnika. Seveda je bilo takoj polno vseh mogočih in nemogočih pomislov in razlogov proti novi ureditvi znamkovanja, češ da ne bo šlo, da ni izvršljivo, da bo škodljivo vplivalo na potek sezone ter ceno itd. Sedaj, ko smo po sezoni, pa pogledimo, kako se je to znamkovanje obneslo.

Do konca novembra je bilo znamkovanih skupno 8093 tovorkov letošnjega pridelka v skupni kosmati teži 14.656'65 stotov, in sicer 7294 tovorkov z 13.072 stotov znamke »Južnoštajersko-savinjska dolina«, 584 tovorkov z 1240'97 stotov znamke »Dravska banovina« ter 215 tovorkov s 343'68 stotov mešanega hmelja iz obeh okolišev znamke »Hmelj«. Če odračunamo vrečevino, je bilo znamkovanih doslej čistih 14.119 stotov, to je 67'23% ali nad $\frac{2}{3}$ celokupnega letošnjega pridelka, ki se splošno ceni na 21.000 stotov. Poleg slovenskih je bilo 3927 tovorkov opremljenih še z nemškimi, 3085 z angleškimi in 1081 s francoskimi napisi.

Navedeni podatki najbolje dokazujejo, kako neutemeljeni so bili vsi pomisleki in kako iz trte izvirni vsi razlogi proti tej smotreni ureditvi znamkovanja našega hmelja. Saj se pri nas še nikdar doslej ni znamkovalo toliko hmelja kakor letos. Izredno hitri potek sezone in sorazmerno zelo visoka cena pa je najboljši dokaz, da je preurejeno znamkovanje moglo biti vsekakor le v korist našemu hmeljarstvu in nam hmeljarjem.

Vkljub nepobitnim dokazom pa se še vedno najde kdo, ki, če drugega ne, pogreša na znam-

kovanem tovorku besedo »Žalec«, češ da je to bistven sestavni del znamke. Toda vsi vemo, da je naša znamka samo »Južnoštajersko-savinjska dolina« in da ima s to znamko Žalec prav toliko opraviti kakor Kokarje, pa si jo zato ne bomo pustili prav nič pačiti in spreminjati. Po žalskem hmelju nihče ne vpraša, pač pa po štajerskem in savinjskem, ki je res dobro vpeljan in iskan na vseh tržiščih in pod katerim imenom se prodaja prav tako hmelj iz Žalca kakor iz Kokarjev. Sicer pa je na overilnih listinah omenjen tudi Žalec, seveda ne v zvezi z znamko, temveč le kot kraj, kjer je listina izstavljena.

Najdejo se tudi še, ki so proti novi znamki »Dravska banovina« za izvensavinjski hmelj, češ da se bo sedaj hmeljarstvo še bolj širilo. Pa je tudi to le zlonamerno zavijanje dejstev. Vprav narobe je res! Vsi izvensavinjski kraji so namreč pridelovali in ponujali doslej »prav tako dober ali pa še boljši štajerski hmelj, ki pa ne more biti znamkovan«. Bila je to za savinjski hmelj prav nevarna konkurenca, ker se je tu vmes vrnil tudi vojvodinski, poljski in belgijski hmelj. Sedaj pa te konkurence ni več, ker se ves štajerski hmelj lahko znamkuje. Tako smo s smotrno preureditvijo našega znamkovanja končno tudi zakoličili savinjski okoliš ter obenem onemogočili nevarno konkurenco izvensavinjskega hmelja; zato pa se bo tudi poslej v izvensavinjskih krajih hmeljarstvo manj širilo kakor bi se sicer.

Škropilnice si nabavite že sedaj, da bodo prihodnje leto pravočasno pri roki. Svojim članom dobavlja najceneje prvovrstne Holderjeve škropilnice Hmeljarska zadruga r. z. z. o. z.

Tako je torej z znamkovanjem našega hmelja. Navedeni podatki vsakemu nepristranskemu poznavalcu razmer jasno dokazujejo, da se je smotrno preurejeno znamkovanje prav dobro obneslo, neprimerno bolje kakor prejšnje, ki je res bilo v veljavi že 25 let in prav zato že tako zastarelo, da je bil zadnji čas, da se smotrno preuredi, kakor se je to zgodilo tudi že povsod drugod. In kakor se je preureditev obnesla drugod, se je obnesla tudi pri nas. Ozkosrčne krajevne koristi pa se že mora pustiti ob strani, kadar se gre za skupne koristi našega hmeljarstva, pa tudi če to nekaterim ne gre v račun.

In še nekaj nam dokazuje uspeh letošnjega znamkovanja. Da namreč brez nevarnosti že lahko pristopimo k obveznemu znamkovanju vsega našega hmelja, kajti če se ga že neobvezno znamkuje nad $\frac{2}{3}$, se lahko tudi še ostali, da bodo enkrat za vselej docela onemogočene različne zlorabe z neznamkovanim hmeljem.

J. Barth & sin:

O hmelju 1935/36.

Na Poljskem je hladno vreme v aprilu in maju oviralo normalni razvoj rastline, ki je za 3–4 tedne zaostala in šele pri hudi vročini v juniju dohitela zamujeno. Obilne padavine v juliju so poskrbele za potrebno vlago. Obiranje je pričelo z 20. avgustom in trajalo štiri tedne pri večinoma ugodnem vremenu; le ponekod je bilo bolj deževno, tako, da je blago postalo lisasto radi peronospor. Sicer pa se je peronospora zatiralo dosti bolj kakor doslej. Ker so bile stranske panoge bolj redke, je bil tudi pridelek bolj pičel. Kobule so bile manjše kakor navadno, pač pa bogate na lupulinu, četudi deloma nedozorele. V Voliniji je suša ter potem mrzlo in deževno vreme v juliju povzročilo, da je bil cvet redek in zato tudi pridelek manjši, pač pa glede kakovosti boljši kakor lani, četudi se je proti peronospori le malo škropilo; tu se bo površina nasadov menda še povečala. V Kongresni Poljski je močno pustošila peronospora, četudi se je deloma pridno škropilo, in je 5% pridelka ostalo radi slabe barve neobranega; tu se bo površina nasadov verjetno zmanjšala. V Galiciji (Malopoljski) je bilo vreme bolj neugodno kot drugod ter se je pridelalo le ca. 450 kg na ha; tudi tu se bo površina nasadov zmanjšala. V Velikopoljski so morali pridno zatirati uši in je bil pridelek v barvi boljši, vendar lažji kakor lani; površina nasadov se je že in se bo verjetno še povečala.

Z vnovčevanjem hmelja se je pričelo takoj po obiranju in plačevalo 0.60–2.80 Zl. (5–23 Din) za

kg. Pozneje so cene popustile in letos februarja se je prodajalo slabše blago po 0.20–0.40 Zl. (2 do 3 Din) za kg.

Glede kakovosti se je pridelalo lani na Poljskem prvovrstnega hmelja v Voliniji 30%, srednjega 60% in slabšega 10%, v Kongresni Poljski pa 35, 40 in 25%, v Velikopoljski 35, 50 in 15% ter v Malopoljski (Galiciji) 10, 60 in 30%.

Površino hmeljišč navaja statistični urad s 3110 ha, in sicer v Voliniji 1776 ha, Kongresni Poljski 787 ha, Galiciji 391 ha in Velikopoljski 156 ha; ceni pa se površino nasadov splošno za 10% več. Domača poraba znaša ca. 3000 stofov, tako, da bi pri normalnem pridelku 25.000 stofov ostalo še 22.000 stofov za izvoz. Ker se poljski hmelj porablja predvsem za cenejše vrste piva z vrhnjim vrenjem, tudi redno vsako leto z nizkimi cenami močno pritiska na vsa tržišča. Sicer pa je bila povprečna cena lani le 0.60–0.80 Zl. (5–7 Din) za kg in tudi na Poljskem nihče ne bo dolgo hmeljaril v zgubo; nehal bo ali pa z boljšo kakovostjo skušal doseči boljšo ceno. Poljski hmelj namreč tudi najprej izgubi svojo pivovarsko vrednost, kar je pripisati že vrsti kot taki, pa tudi oskrbovanju, obiranju, sušenju itd. Sedaj nameravajo osnovati v Dubnu hmeljsko poskusno postajo in s tem položiti temeljni kamen za izboljšanje poljskega hmeljarstva.

Izvozilo se je iz Poljske v času od 1. 9. 1933 do 31. 8. 1934 skupno 14.792 stofov, 1. 9. 1934 do 31. 8. 1935 pa 17.383 in od 1. 9. 1935 do 30. 4. 1936 še 17.819 stofov, uvozilo pa v istem času 72 in 59 stofov.

V Franciji je toplemu marcu in aprilu sledil hladen in deževen maj in precej oviral rastlino v razvoju. Uši niso povzročile preveč škode, pač pa se je peronospora vkljub skrbnemu zatiranju vedno zopet pojavljala in ponekod precej skvarila pridelek. Obiranje je trajalo od 2. do 20. 9. pri razmeroma ugodnem vremenu. Pridelek je bil sicer manjši, pač pa težji in v barvi boljše kakovosti. Površina nasadov se je v Alzaciji zmanjšala za 27 ha in znašala 1423 ha, t. j. za $\frac{2}{3}$ manj kakor v letu 1933; če se cene ne bodo popravile, se bodo nasadi še nadalje skrčili.

Začetne cene so bile v Alzaciji do 10 ffrs (20 Din), nazadovale kmalu na 8–9 ffrs (16 do 18 Din), se zopet dvignile na 10–11 ffrs (20 do 22 Din) in se h koncu leta, ko je bil pridelek že razprodan, gibale med 7–12 ffrs (14–24 Din) za kg. V ostalih okoliših se je prvotno plačevalo do 9 ffrs (18 Din), pozneje pa so cene popustile na 6 ffrs (12 Din) in h koncu leta na 3 ffrs (6 Din) za kg.

(Dalje prihodnjič.)

Razno.

Organizacija naše hmeljske trgovine. Dne 7. pr. m. je bil v Žalcu ustanovni občni zbor »Udruženja jugosl. hmeljskih izvoznikov-komisionarjev Dravske banovine,« na katerem je bil izvoljen za predsednika g. Maks Cukala iz Sv. Jurija ob Taboru, podpredsednika g. I. Virant iz Žalca, tajnika g. S. Oset iz Sv. Petra v Sav. dolini, blagajnika g. Fr. Goričan iz Žalca, za odbornike gg. I. Tiršek iz Polzele in I. Aubrecht iz Žalca, v nadzorni odbor gg. S. Zagode iz Žalca in R. Maršič iz Braslovč ter za predsednika razsodišča g. F. Pikel iz Žalca. Tako so si končno tudi hmeljski trgovci ustanovili prepotrebno organizacijo, da se lahko bolj uspešno bore za interese naše hmeljske trgovine, ki so često skupni z onimi produkcije.

Naš izvoz hmelja v Belgijo se je precej dvignil. Tako smo glasom statistike izvozili v Belgijo hmelja v letu 1933 za 50.000 Din, 1934 za 495.000 Din, 1935 za 3.366.000 Din in v letu 1936 že v prvem polletju za 2.848.000 Din.

Hmeljarska poročila.

Savinjska dolina: Za še preostalih 200 stofov letošnjega pridelka v prvi roki je sicer še vedno nekaj zanimanja, vendar le težko pride do kakenga zaključka. Cene so ostale nominalno nespremenjene.

Vojvodina: Nekaj več povpraševanja je zadnji čas zopet za boljše blago, dočim za slabše ni zanimanja, najboljša pa je že razprodano. Cene so nominalno nespremenjene.

Češkoslovaška: Pri bolj mirni tendenci notira letošnji pridelek žateški 20–37 Din ter Ušteki in Roudnicki 12–18 Din za kg. Neprodane zaloge znašajo le še ca. 5000 stofov proti 13.000 v istem času lani, ko je bila letina mnogo bolj pičla. Znamkovanih je doslej v žatcu 60.800 stofov, še enkrat toliko kot lani v tem času.

Nemčija: Pri bolj slabem zanimanju in povpraševanju se plačuje na tržišču za Hallertau in Spalt 43 do 56 Din, Hersbruck do 47 Din in za zvrženo blago 24–27 Din za kg. Za izvoz ni zaključkov in se odpravlja le že prej nakupljeno blago.

Francija: Pri mirni tendenci so cene ostale nominalno nespremenjene. Nekaj zanimanja je tudi za starejše in slabše blago.

Poljska: Pri skupnem pridelku 25.500 stofov, torej 4000 več kot lani, je neprodanih v prvi roki le še ca. 2000 stofov. Največ se je prodajalo letos v USA, sedaj pa je tržišče mirno, cene sicer nespremenjene, vendar le bolj nominalne.

Belgija: Zaključna tendenca je mirna, cene nespremenjene.

Anglija: Za starejše letnike ni zanimanja, letošnji pa se še ne trži. HMB je prevzela le nekaj sto bal hmelja manj kot lani, glede kakovosti pa je zlasti Fuggles deloma prvovrsten.

Amerika: Pri sicer prav mirni tendenci in pičlem prometu so ostale cene v glavnem nespreme-

njene ter pride pri kupčiji iz prve roke tudi že do kakenga zaključka za tri leta naprej po 15–20 Din za kg!

Splošno se opaža na vseh tržiščih, da polagoma že nastopa običajno predbožično zatišje v kupčiji.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile naslednje:

	letos	lani
Nemčija (Hallertau) za doma	65	69 Din
za izvoz	35	59 Din
Amerika (Oregon)	52	16 Din
Češkoslovaška (Žatec)	37	47 Din
Jugoslavija (savinjski)	34	28 Din
(vojvodinski)	24	18 Din
Francija (alzaški)	28	22 Din
Poljska (wolinjski)	24	23 Din
Belgija (Alost)	19	16 Din

V nevarnosti

je tvoj denar doma pred ognjem in tatovi!

Nalagaj

denar v domače hranilnice!

Zaupaj svoj denar

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE

(prej JUŽNOŠTAJERSKA HRANILNICA)

v CELJU, nasproti pošte.

Za hranilnico jamči Dravska banovina z vsem premoženjem in davčno močjo.

Nove vloge so takoj izplačljive.

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.

TIVAR OBLEKE

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezervin hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

v novi, lastni palači

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice